

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 469
din 03.06.2020

Dosar nr.: 876/2019

Petiția nr.: 7677/13.12.2019

Petentă: Asociația Civică pentru Demnitate în Europa (ADEC)

Reclamată: U.A.T. Comuna Dealu Jud. Harghita

Obiect: inscripționare exclusiv în limba maghiară

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentei

Asociația Civică pentru Demnitate în Europa (ADEC): str. Nicolae Labiș, nr. 1, bl. 4, sc. A, ap. 110, mun. Brașov, jud. Brașov

Numele, domiciliul, reședința sau sediul părți reclamate

U.A.T. Comuna Dealu – Județul Harghita - Comuna Dealu, nr. 601

Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

Inscripția exclusiv în limba maghiară „Muvelodesi Haz” amplasată pe fațada unei clădiri publice.

II. Procedura de citare

2. În temeiul art. 20, alin.4, din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, prin intermediul adreselor nr. 7677/19.12.2019 și 7831/19.12.2019, a citat părțile pentru data 21.01.2020 ora 11.00 la sediul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării din Municipiul București, Piața Valter Măcăineanu, nr. 1-3 etaj 2, camera 34, Sector 1.

3. Prin intermediul adresei nr. 7677/19.12.2019, Colegiul director a solicitat petentului să depună la dosar o copie după actul de constituire al asociației pentru a-și dovedi calitatea procesuală activă raportată la obiectul petiției.

4. Procedura legal îndeplinită.

III. Susținerile părților

Susținerile petentei

5. Petenta reclamă caracterul discriminatoriu la adresa cetățenilor români nevorbitori ai limbii maghiare prin prezența inscripției exclusiv în limba maghiară „ Muvelodesi Haz” amplasată

pe fațada unei clădiri publice din comuna Dealu, Jud. Harghita care reprezintă căminul cultural din localitatea respectivă.

6. Inscripția amplasată pe o clădire publică exclusiv în limba maghiară încalcă prevederile art. 13 din Constituția României care prevede faptul că singura limba oficială de stat în România este limba română.

7. Petenta susține că, neamplasarea și lipsa traducerii în limba română a inscripției „Muvelodesi Haz” constituie o discriminare pe criteriul etnic a cetățenilor de etnie română care nu cunosc limba maghiară, a căror acces la informații de interes public cu privire la destinația acestei clădiri publice le este condiționat de cunoașterea unei limbi străine, limba maghiară.

8. Petenta a răspuns solicitării cerute de CNCD, respectiv transmiterea actului de constituire al asociației pentru a-și dovedi calitatea procesuală activă raportată la obiectul petiției, răspuns înregistrat sub nr. 110/08.01.2020.

Susținerile reclamatei

9. Reclamata, în punctul său de vedere, înregistrat cu nr. 197/14.01.2020, susține că faptele sesizate nu constituie discriminare, transmițând acte și dovezi.

10. Reclamata precizează că începând cu momentul predării amplasamentului, respectiv procesul verbal de predare a amplasamentului din data de 12.11.2018, clădirea nu poate servi ca destinație de clădire publică.

11. Partea reclamată arată prin acte faptul că imobilul la care se face referire este obiectul unor lucrări de construcții în derulare, în cadrul Proiectului „Modernizare și dotarea căminului cultural Dealul” și, începând cu data de 11.12.2018, este supusă unor lucrări de construcții-modernizare, inclusiv fațada clădirii.

12. Primarul în funcție al Comunei Dealu a enumerat și transmis către CNCD o serie de documente justificative referitoare la modernizarea și dotarea căminului cultural din localitate.

13. La dosar, partea reclamată a depus și comanda înregistrată sub nr. 6007/06.12.2019 din care reiese solicitarea către operatorul economic S.C. SIGNO S.R.L. de prestarea serviciilor pentru inscripționarea instituției Caminului Cultural Dealu, bilingvă.

V. Motivele de fapt și de drept

14. Colegiul director va analiza în ce măsură obiectul dosarului reprezintă fapte de discriminare. Raportat la cele de mai sus, Colegiul director trebuie să analizeze dacă reclamata i-a încălcat petentului un drept recunoscut de lege în baza unui criteriu interzis

15. În drept, sub aspectul incidenței prevederilor art. 2 din O.G. nr. 137/2000, republicată, relativ la definiția discriminării, Colegiul precizează că în situația persoanelor tratate diferit, tratamentul în speță este raportat la apartenența lor la unul dintre criteriile prevăzute în textul de lege, art. 2 alin.1 din O.G. nr.137/2000, republicată.

16. O faptă poate fi calificată ca fiind faptă de discriminare dacă îndeplinește cumulativ mai multe condiții :

✓ Existența unui tratament diferențiat manifestat prin deosebire, excludere, restricție sau preferință (existența unor persoane sau situații aflate în poziții comparabile)

✓ Existența unui criteriu de discriminare potrivit art. 2, alin. 1 din O.G. nr. 137/2000

republicată. Potrivit legii, criteriile de discriminare sunt: *rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenența la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu.*

✓ Tratamentul diferențiat să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate a unui drept recunoscut de lege.

17. Un aspect definitoriu al discriminării îl constituie faptul că diferența de tratament este bazată pe o caracteristică, respectiv un criteriu interzis. Ca atare, tratamentul aplicat trebuie să fie diferit de cel care a fost sau ar fi aplicabil unei persoane dintr-un grup relevant în circumstanțe similare sau comparabile. Ca atare, discriminarea directă presupune atingerea adusă beneficiului unui drept al persoanei discriminate tocmai din cauza apartenenței acesteia la un grup (de exemplu, origine rasială sau etnică, religie etc.) sau al unei caracteristici individuale (dizabilitate, gen, vârstă, boală cronică etc.).

18. Din acest punct de vedere, discriminarea directă presupune o legătură de cauzalitate identificabilă între actul sau faptul diferențierii și apartenența la una dintre caracteristicile sau la unul dintre criteriile cuprinse în norma juridică și individualizate în cazul persoanei care este supusă discriminării.

19. Această legătură de cauzalitate reiese din definiția cuprinsă în Art. 2 alin. 1 al Ordonanței 137/2000, în particular, prin utilizarea sintagmei „pe bază de”, dispunând că prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință „pe bază de (...)”. Legătura de cauzalitate presupune considerarea motivului sau a motivelor care au stat la baza actelor aplicate în cauzele de discriminare (tratamentul diferențiat) și impun a analiza dacă un criteriu interzis (origine rasială sau etnică, vârstă, dizabilitate, sex, religie, convingeri etc.) invocat de reclamant (petent) constituie un factor relevant sau determinant în acțiunea sau inacțiunea imputată părții reclamate (pârâtului).

20. Curtea Europeană de Justiție a arătat că în cazurile de discriminare, în situația în care persoana care se consideră discriminată ar stabili o situație de fapt care să permită prezumția existenței unei discriminări directe sau indirecte pe baza unui criteriu interzis, punerea efectivă în aplicare a principiului egalității de tratament ar impune atunci ca sarcina probei să revină persoanei acuzate de discriminare, care ar trebui să dovedească că nu a avut loc o încălcare a principiului menționat. În acest context, reclamatul (pârâtul) ar putea contesta existența unei astfel de încălcări, stabilind prin orice mijloc legal, în special că tratamentul aplicat persoanei care se consideră discriminată este justificat de factori obiectivi și străini de orice discriminare pe baza unui criteriu interzis.

21. De asemenea, pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art.2, alin.1 deosebirea, excluderea restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2, alin. 1, și trebuie să se refere la persoane aflate în situații comparabile dar care sunt tratate în mod diferit pe baza apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Așa cum reiese din motivația invocată mai devreme pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit.

22. În fapt, Colegiul director reține spre analiză inscripționarea doar în limba maghiară a unei clădiri care reprezintă căminul cultural al comunei. Astfel, Colegiul director, din documentele depuse la dosar constată că respectiva clădire este în curs de amenajare în cadrul proiectului de modernizare și dotare a căminului cultural.

23. Mai mult, Colegiul director constată că partea reclamată a demarat procedurile interne, încă din data de 6.12.2019, pentru a se asigura de respectarea prevederilor legale a asigurării caracterului bilingv al denumirii clădirii căminului cultural. Astfel, Colegiul director constată că reclamatul a asigurat ca la finalul lucrărilor de „Modernizare și dotarea căminului cultural Dealul” inscripția „ Muvelodesi Haz” va fi și în limba română.

24. Mai mult, având în vedere faptul că instituția este în curs de amenajare și modernizare, nu poate servi destinației de clădire publică, nefiind în regim comparabil cu clădirile care dețin această calitate publică.

25. Din aceste considerente, Colegiul director constată că nu se întrunesc elementele constitutive ale unei fapte de discriminare, neexistând o situație de comparabilitate.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitatea de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Nu se întrunesc elementele constitutive ale unei fapte de discriminare. Nu există situații comparabile;
2. Se va răspunde părților în sensul celor hotărâte

VI. Modalitatea de plată a amenzii: -

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita:

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări online din data de 03.06.2020 au fost:

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru, DINCĂ ILIE – Membru, GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru, HALLER ISTVÁN – Membru, JURA CRISTIAN – Membru, LAZĂR

MARIA – Membru, POPA CLAUDIA SORINA – Membru, SANDU VERONICA TATIANA - Membru

Prezenta hotărâre va fi comunicată în baza Ordinului Președintelui C.N.C.D. nr. 138 din 24.03.2020.

**ASZTALOS CSABA FERENC
Membru Colegiul Director,
Președinte C.N.C.D.**

Data redactării: 09.06.2020

M.L./A.B./V.H.G.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.